

PIONIERSBULLETIN

Kwartaaljournaal Pioniersbrigade | Pioniers van de Toekomst

Contactgegevens

Een lijst met namen en contactgegevens van alle betrokkenen bij de PvdT is gewenst. Vanwege de privacywetgeving moet ieder echter persoonlijk akkoord geven om op die lijst opgenomen te worden. Hiervoor krijgt iedereen een formulier toegestuurd, met het verzoek deze zo spoedig ingevuld te retourneren.

'Kers op taart' vrijwilligers

Uit waardering voor de vrijwilligers van de PvdT wil het bestuur speciaal voor hen een gezellige bijeenkomst beleggen. Zo'n uitje is ook wenselijk voor de verbinding tussen de themagroepen. De organisatie van de vrijwilligersbijeenkomst komt in handen van de evenementenclub. Vanuit de pioniersbrigade wordt voor dit jaar de suggestie gedaan voor een proeverij, zoals die jaarlijks door de voedselgroep voor het publiek wordt georganiseerd. De themagroep heeft voor dit jaar een proeverij in een kersenboomgaard op het programma staan in de periode medio juli tot eind augustus. Aansluitend aan de publiekproeverij zou er een avond voor de vrijwilligers kunnen worden belegd.

Aanjagen en najagen

“We mogen er best van glimmen.” Dat zegt Henk Tiesinga over de rol van de PvdT in het Netwerk Noordoostpolder Energieneutraal (NNE). Het netwerk heeft zestien projectideeën omschreven.

De projecten worden mettertijd in een manifest aan de nieuwe gemeenteraad aangeboden. De vijf themagroepen van het NNE hebben de ideeën gepresenteerd tijdens een druk bezochte bijeenkomst op 12 maart bij Eigen Wijze in Bant. Het gros van de aanwezigen bestond weliswaar uit sympathisanten, “maar die moeten nu wel wat doen om die projecten te verwezenlijken. Het is prachtig dat het op gang is, maar het is een uitdaging om het op gang te houden”.

Intussen mogen we als pioniers best trots zijn op het tot nu toe behaalde resultaat. “Dit netwerk is opgetrokken door de gemeente, Tegengas en de Pioniers. Samen met Tegengas zijn wij degenen die dit dragen en sjouwen en we worden ook gezien als een van de drijvers. Het is goed om dat besef te hebben en daar ook van te glimmen.” Het in gang gezette proces van verduurzaming in Noordoostpolder valt op. “De provincie wil ook meedoen in het proces. Zij zeggen: ‘Wat wij nastreven in de provincie doen jullie in de polder al’. Dat is een mooie opsteker.”

Inspiratiefilmpjes

Om de PvdT meer zichtbaar te maken, is het een idee om inspiratiefilmpjes op de websites van de PvdT en EPN te zetten. Deze kunnen worden gedeeld op social media om mensen zo weer naar de sites te trekken. In korte filmpjes per themagroep kan worden uitgelicht wat onze doelstellingen zijn, wat we hebben bereikt en waar we mee bezig zijn. De websiteredactie onderzoekt de mogelijkheden, onder meer wie de filmpjes kan maken. Suggesties zijn welkom.

Energieloket NMFF

De Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) ziet nu toch in dat energieloketten dicht bij de mensen moeten worden gebracht in plaats van deze te concentreren op één locatie in Lelystad. Noordoostpolder heeft hier destijds op gereageerd door zelf een energiecoach aan te stellen. Nu het NMFF toch in iedere gemeente een energieloket wil installeren, zijn er duidelijke afspraken nodig. "De splitsing is op zich niet verkeerd, tussen een energieloket waar je algemene info kunt krijgen en het warme gesprek bij mensen thuis", zegt Peter Brouwer, "maar dat zien we nog niet goed geborgd in het plan van de NMFF".

Uitspraak Raad van State over schaliegas is formaliteit

De opsporingsvergunning die het Britse bedrijf Cuadrilla had voor schaliegaswinning in onder meer Noordoostpolder, geldt niet meer als de aanvraag getoetst wordt aan de nieuwe Mijnbouwwet. Dat is waar de Raad van State op aangestuurd heeft met haar besluit van 14 maart.

De uitspraak zorgde voor verwarring, omdat aangenomen werd dat de boorvergunning al definitief van tafel was. Minister Eric Wiebes van Economische Zaken en Klimaat had op 15 februari immers in de Tweede Kamer gezegd dat er in Nederland niet naar schaliegas geboord gaat worden. RvS moest zich echter buigen over de rechtmatigheid van het weigeren van de vergunningsverlening op basis van de oude Mijnbouwwet. Die wet bood tot 1 januari 2017 namelijk geen ruimte om verlenging van boorvergunningen om milieuredenen te weigeren. Die ruimte biedt de nieuwe wet wel. RvS heeft met haar uitspraak het weigeren van de vergunningsverlening tot een formaliteit gemaakt. "Een wijs besluit", aldus Henk Tiesinga, "de vlag kan uit. Schaliegas is van tafel."

Fruitkraam zoekt standhouder

De streekmarkt in Emmeloord draait al sinds 2012. De huidige standhouder van de fruitkraam, Vink Fruitbedrijf uit Kraggenburg, heeft aangegeven de stand niet langer te kunnen bemensen. "We zijn aan het zoeken welk fruitbedrijf met winkel aan huis dat wil overnemen", zegt Anton namens de Voedselpioniers. "We hebben in eerste instantie vroegere standhouders benaderd, maar ook voor hen is het moeilijk om de bemensing rond te krijgen. Wij willen iemand die daar het hele jaar rond kan staan, niet alleen de zomermaanden." Nieuw is het verzoek vanuit het mannencentrum in Emmeloord. "Het gaat om een groep Syriërs die activiteiten zoeken. Zij willen heerlijke warme hapjes serveren gemaakt van lokale producten. Dat geeft ze gelegenheid om in contact te komen en een paar centen te verdienen."

Fairtrade

Fairtrade leeft bij de scholen. "Er zijn aardig wat gastlessen verzorgd, voor zowel het voortgezet onderwijs als basisonderwijs. De kisten zijn regelmatig geleend", zegt Annie van Zwol.

Voor de organisatie van activiteiten tijdens de Fairtradeweek in mei trekt de Fairtradegroep samen op met de FlevoMeer Bibliotheek. De bibliotheek heeft de groep hierover benaderd, vertelt Auke van der Hoek. "We kijken of we gezamenlijk breed uit kunnen pakken. De bibliotheek is een mooie ruimte waar je mensen kunt bereiken. Wij hebben zelf wel wat ideeën en wellicht kunnen we ondersteuning krijgen van de evenementenclub."

**FAIRTRADE
GEMEENTE**

Symposium

De symposiumgroep is uitgebreid met twee mensen van buiten: Jan Steffens van FlevoMeer Bibliotheek en Henk Ferbeek van CvJO. De groep bestaat daarmee weer uit zes personen. Het symposium wordt georganiseerd rond de dag van de duurzaamheid op 10 oktober. Insteek is om de doelgroep te verbreden en ook jongeren aan te spreken; van 40+ naar 25+. Hans Cnossen attendeert de groep op het thema vervoer. "Dat wordt ook een onderwerp bij de gemeenteraad."

Terug naar zaadvaste rassen

"Straks wordt ons voedsel bepaald door algoritmes en computers. Daar willen wij niet aan meedoen", zegt Tineke Alberts, betrokken bij de PvdT en voorvechter van biologisch dynamische zaadteelt.

"Boeren zijn toe aan zaadvaste rassen", weet Tineke zeker na een bezoek aan Warmonderhof, opleidingsinstituut voor biologische en biologisch-dynamische landbouw in Dronten. Ze licht toe: "In 1965/70 zijn de hybride rassen in het leven geroepen. We kennen allemaal wel de wortels die zo

veredeld zijn dat ze in een bakje passen. Veel gewassen zijn in de afgelopen decennia uit de handel genomen, omdat die niet machinaal te oogsten zijn. Daarmee zijn echter niet alleen smaak en kwaliteit verloren gegaan, maar ook biodiversiteit. Dat is bij veel mensen onbekend. Er zijn maar ongeveer zeven zaadbedrijven in Europa die bepalen wat wij gaan eten. Ook dat is onbekend".

De ondernemers van Buitenbant zijn samen met vijf boeren 'de Zaderij' begonnen. "Bedoeld om zaadvaste rassen in stand te houden door klassieke teelt. We zijn in no time uitgegroeid naar twaalf boeren en hebben er zelfs een stop op moeten zetten." De coöperatie bestaat uit boeren uit Nederland en Vlaanderen. "Dit jaar hebben we veertig groenterassen in de markt gezet, volgend jaar zijn dat er honderd. We gaan ook uitbreiden met eetbare bloemen en geneeskrachtige planten." Meer informatie is te vinden op de website: www.zaderij.nl

De PvdT juicht het initiatief toe vanwege het vergroten van de biodiversiteit, maar "ook omdat het weer binnen de pioniers gebeurt", aldus Henk Tiesinga.

Boerderij Educatie

Voor de provinciale uitrol van het landelijke project 'Jong leren eten' gaan de Voedselpioniers samen met Jong leren eten en Boerderij-educatie Nederland bekijken of ze in Noordoostpolder scholen en 'educatieboeren' met elkaar in contact kunnen brengen. De boeren leiden kinderen dan rond op hun bedrijf, zodat die generatie van dichtbij ziet waar ons eten vandaan komt. Henk stelt voor de educatie breder te trekken. "Wordt er bijvoorbeeld met groene energie gewerkt, dan zou daar ook uitleg over gegeven kunnen worden."

Koken met restjes

De workshops koken met restjes die de voedselpioniers op verzoek van de gemeente verzorgden zijn afgelopen. Animo voor deelname was zo groot, dat de cursussen nog een keer werden verlengd. Mogelijk dat er in de toekomst nog eens een workshop wordt opgezet.

Onderzoek belangstelling streekproducten

Bij de totstandkoming van het voedselbos zijn naast de PvdT de gemeente, IVN, Aeres Emmeloord, Landschapsbeheer Flevoland, Scouting Emmeloord en bijhouder Arend Netjes betrokken. Vanuit de pioniersbrigade wordt het idee geopperd ook het Vrouwencentrum erbij te betrekken. Omdat de PvdT 'drager en juridische kapstok' van het voedselbos is geworden, kan de groep Voedselpioniers wel wat versterking gebruiken.

Voedselbos in afwachting van Leader-subsidie

Voor het project Voedselbos in het Emmelerbos is Leader-subsidie aangevraagd. Als die wordt toegekend kan de aanleg worden gestart.

De Voedselpioniers zijn betrokken bij de Voedseltafel van het DuurzaamDoor-programma van de provincie. "In een eerdere activiteit zijn er afspraken gemaakt met Aeres Almere om onderzoek te doen naar hoe mensen streekproducten ervaren", zegt Anton van Vilsteren. "De komende maanden is aan de orde hoe dat verder te promoten. Daar gaan we als Voedselpioniers energie in steken."

ICT-platform duurzaamheidsnetwerken

De PvdT is als geheel betrokken bij de thematafel Regionale Duurzaamheidsnetwerken van het kennisprogramma DuurzaamDoor. Hierbinnen zijn een aantal consortia gevormd. De PvdT heeft aangehaakt bij het open source ICT-platform dat wordt getrokken door de Vereniging Noorden Duurzaam. "Zij zijn bezig met een ICT-platform waar alle kennis uit het gebied in zit, dus alle netwerken en ketenverbanden tussen partijen", licht Henk Tiesinga toe. "Het gaat om een open source waar iedereen kan zoeken en vinden wie wat doet. Tijdens onze heisessie hebben we gezegd dat we ook invloed willen hebben in kwaliteit van mensen. Waar zitten de kennis, functies en netwerken in ons gebied. Dat willen we in beeld hebben en dat gaat hier gebeuren. Ik zit er dus bij om te kijken wat er voor ons van belang is." Om de pioniersbrigade uitvoeriger te informeren over het consortium stelt Henk voor Peter Bootsma van de Vereniging Noorden Duurzaam uit te nodigen voor een presentatie in de vergadering van 20 juni 2018.

Evenementengroep op volle kracht

De evenementengroep heeft versterking gekregen en bestaat nu uit vijf personen, te weten: Marcel van der Voort, Anita Mabezone, Tineke Alberts, Annemiek Vlaming en Jellien Alderink.

De groep ondersteunt de andere themagroepen binnen de PvdT, maar werkt ook samen met partijen van buiten. Voor de gemeente heeft de groep dit jaar al twee bijeenkomsten georganiseerd van het NNE. "Het derde evenement bepalen we na de gemeenteraadsverkiezingen als we zeker zijn dat we door kunnen", aldus Marcel.

Inmiddels zijn er gesprekken met het waterschap geweest over samenwerking op thema's, maar hier is nog niets concreets uitgekomen. Gesprekken met Mercatus moeten nog worden opgestart.

waar de polderpioniers letterlijk de eerste voren trokken naar de horizon, gaan de Pioniers van de Toekomst in figuurlijke zin verder. Op weg naar een innovatieve polder, gedreven door een groene motor.

Power in POWER

Er zit nog niet zoveel schot in 'Power' - het project tegen energiearmoede - als Energiepioniers Noordoostpolder gehoopt had. Doel is gezinnen die meer dan tien procent van hun inkomen op zien gaan aan energie te helpen hun energielasten te beheersen.

De EPN is nu in gesprek met een promovendus aan de Universiteit van Utrecht. Hij onderzoekt energieverbruik in relatie tot een spel, Powersaver Game. Peter Brouwer, voorzitter EPN licht toe: "Daar zitten vijftig activiteiten in waarmee je in een gezin in vijf weken tijd allerlei dingen kan ondernemen om je energiegebruik zowel binnen als buitenshuis te doen verminderen. Er is gebleken dat tijdens een project het energieverbruik met vijftien tot twintig procent omlaag ging, niet door te investeren maar uitsluitend door gedrag. De beklijving na die tijd was tien procent". De onderzoeker wil de EPN meekrijgen in een test. "Maar een testje van twintig gezinnen, daar hebben wij niets aan. Wij willen dit uitrollen over de hele Noordoostpolder, in eerste instantie samen met Mercatus." Gekeken wordt nu of het mogelijk is de game aan EPN uit te besteden.

Wisseling Energiepioniers

Peter Brouwer heeft Albert Klein Tijssink opgevolgd als voorzitter van de Energiepioniers. Naast Albert nemen ook Tjerk Duijff en Frank Hop afscheid van de EPN. Er is inmiddels een nieuw bestuurslid gevonden in de persoon van Rick ter Veen, ingenieur bij Liander. "Maar we kunnen nog meer versterking gebruiken", zegt Peter. "We zoeken bijvoorbeeld nog iemand voor de fiscaal-juridische kant. Als je alleen al kijkt naar de ontwikkelingen die er zijn rondom postcoderoosprojecten, dan hebben wij die kennis hard nodig."

Kas op orde

De PvdT heeft de financiën goed op orde, zo blijkt uit de samenstellingsverklaring van de accountant. “We maken niet alleen groei en ontwikkeling door, maar hebben ook een verantwoordelijkheid naar onze donateurs en subsidiegevers”, zegt penningmeester Lous Bosselaar. “Daarom zijn we ertoe overgegaan om de financiële administratie door de vingers van de accountant te laten gaan. Dat is iemand die de stichting door en door kent en kijkt of alles transparant in elkaar zit.”

Voor het komend jaar is er geld voor een aantal voorzieningen weggezet, te weten projecten van het NNE, het ICT-platform DuurzaamDoor en professionele ondersteuning voor zowel de PvdT als de NNE.

*Tekst en opmaak:
Margé Hof Publicaties*

Energiepioniers geen partij in postcodeproject golfbaan

De EPN is geen samenwerkingspartner van de eigenaren van het stortgas van de voormalige vuilnisbelt in Emmeloord.

Alhoewel dit door die partij zo in het nieuws werd gebracht is samenwerking niet aan de orde, zegt Peter Brouwer. De EPN is vorig jaar door de mannen wel benaderd voor het opzetten van een postcoderoosproject. Het stortgas wordt namelijk door verbranding omgezet in elektriciteit. “Als het gas niet opgevangen en verbrand wordt, komt er volgens hun zeggen 21 procent meer CO₂ vrij. De stroom verkochten ze altijd aan commerciële partijen, maar ze schijnen daar niet zoveel mee te verdienen en zagen de postcoderoos als oplossing.” De EPN is hier niet in mee gegaan. “Het kost een aantal ton, dat was voor ons totaal niet interessant om te doen. Nu hebben ze een samenwerkingsverband met Greenchoice.” De EPN wordt in huidige publicaties niet meer genoemd als samenwerkingspartner.

Professionele ondersteuning

Het bestuur van de PvdT heeft het besluit genomen een betaalde kracht aan te trekken voor één dag in de week. “We zijn nu zo intensief en breed bezig, dat we het niet meer alleen als vrijwilligers kunnen handelen”, aldus de voorzitter. Gedacht wordt aan iemand die de contacten kan onderhouden, het archief opbouwt en onderhoudt, secretariële ondersteuning biedt, ondersteuning biedt bij de communicatie en sponsoring zoekt.” De professionele kracht is ook inzetbaar voor de EPN. Het bestuur gaat een profielschets opstellen.